Aktuellts ADHD-reportage III – den större bilden

Jag får tacka för slutsvaret (inklippt nedan) – då vet vi att Aktuelltredaktionen inte tycker att tittarna ska få informationen om att de narkotikaklassade ämnen som Aktuellt marknadsförde till vuxna ***faktiskt inte är godkända för vuxna.*** Det är tragiskt när andra intressen går före kraven på att ge saklig information.

Men nu tittar vi lite på den större bilden, och vad vi tittare i övrigt inte fick veta.

Vi fick först och främst inte veta att den ”medicin” man pratade om (Concerta, Ritalina) är **narkotikaklassade preparat**, i samma klass som kokain, *starkt* vanebildande med *hög* missbrukspotential. Några berättelser från svenska brukare skulle ha varit på sin plats:

”jag tycker concerta 36 gick utmärkt att tugga … kände mej smått tjackad på 2st”;
”…har ritalin utskrivet mot min ev. ADD och tar totalt 40mg på morgonen för det jag blir mycket lättpåverkad av ritalinet, jag känner mig väldigt pigg och är näst intill i ett euforiskt tillstånd de närmaste timmarna efter jag tagit det. Jag kan sitta som i trans …”;
”54-100 mg behöver jag om jag ska bli påtänd på det”;
”Tar conserta 18 mg för att kunna konsentrera mig rätt ordentligt, tar jag 18ggr 2 då blir jag bara speedad som en papegoja”.
”Drar Concerta (samma sak som Ritalin) just nu, har det utskrivet. 1.börjar inom tio minuter, går uppåt i 30 min till. Viktigt: krossat oralt om man äter något extra till, en frukt eller banan kanske. Uppgången är VÄLDIGT skön måste jag säga, speciellt om man lyssnar på musik.”.

Likaså hade det varit läge att berätta att utskrivningen i USA, lett till en missbrukskatastrof – där massor av ungdomar blivit fast på Ritalina, Concerta och andra amfetaminpreparat. Personer som fått pillren utskrivna ”för ADHD” missbrukar pillren och säljer dem vidare till andra. (*US Prescription Drug Abuse Skyrocketing* http://health.dailynewscentral.com/content/view/0001227/62/

Vi fick inte heller veta vilka finansiella eller andra kopplingar som inblandade personer hade till läkemedelsindustrin. Jag vet inte om Aktuelltredaktionen eller reportern läst om alla skandaler i medicinska tidskrifter de sista åren, där skenbart vetenskapliga artiklar i själva verket var ren marknadsföring för något piller. I vilket fall som helst har ju dessa skandaler tvingat fram reglerna om att de personer som presenterar sina fynd måste uppge finansiella kopplingar till läkemedelsbolag och andra finansiella intressekonflikter.

Så när ”den välrenommerade forskare[n], överläkare[n] och psykiatriker[n] Ylva Ginsberg” (som reportern skriver i sitt underlag), säger att 100 procent av fångarna som fått ”medicin” blivit bättre borde vi också fått veta att Ginsberg har sekretessavtal med, har avgett ett ”tysthetslöfte” till tillverkaren av Concerta, läkemedelsjätten Janssen-Cilag, för sitt utförande av Concertastudier sponsrade av bolaget.

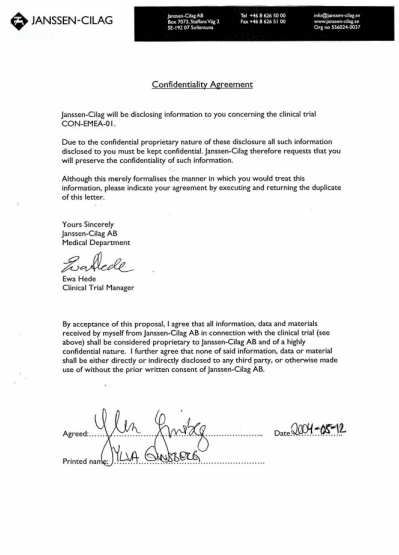

JANSSEN-CILAG

Janssen-Cilag AB
Box 7073, Stallbacksvägen 2
SE-192 07 Sollentuna

Tel +46 8 626 50 00
Fax +46 8 626 51 00

info@janssen-cilag.se
www.janssen-cilag.se
Org no 556024-0037

Confidentiality Agreement

Janssen-Cilag will be disclosing information to you concerning the clinical trial CON-EMEA-01.

Due to the confidential proprietary nature of these disclosure all such information disclosed to you must be kept confidential. Janssen-Cilag therefore requests that you will preserve the confidentiality of such information.

Although this merely formalises the manner in which you would treat this information, please indicate your agreement by executing and returning the duplicate of this letter.

Yours Sincerely
Janssen-Cilag AB
Medical Department

Ewa Hede
Clinical Trial Manager

By acceptance of this proposal, I agree that all information, data and materials received by myself from Janssen-Cilag AB in connection with the clinical trial (see above) shall be considered proprietary to Janssen-Cilag AB and of a highly confidential nature. I further agree that none of said information, data or material shall be either directly or indirectly disclosed to any third party, or otherwise made use of without the prior written consent of Janssen-Cilag AB.

Agreed: ..... Date 2004-05-12

Printed name: ANNA SUNDBAUM

Och visst borde vi fått veta att ”Annika”, som alltså är journalisten Annika Sundbaum Melin, är en fantastisk propagandist för amfetaminpreparat till vuxna och barn?

Och som dessutom tjänar en hel del pengar på saken. När Sundbaum-Melin i början av september tillsammans med en medföreläsare propagarade på en mässa i Gävle begärde de och fick 23 000 kronor + resetillägg för ett 1,5 timme långt föredrag. Det kan väl nästan kallas för ett artistgage.

Sundbaum-Melin representerar ”patientföreningen” Attention, som är en förening av den typ som den engelska läkemedelsindustriföreningens ordförande kallade för läkemedelsbolagens ”marktrupper” när han beskrev industriföreningens ”noggrant planerade kampanj … att använda marktrupper i form av patientföreningar, positiva medicinska utlåtanden och välvilligt inställd sjukvårdspersonal …” i sitt lobbyarbete. (Det brittiska underhusets The Influence of thePharmaceutical Industry, sidan 78, http://www.publications.parliament.uk/pa/cm200405/cmselect/cmhealth/42/42.pdf)

Dessa “marktrupper” hjälper till med att a) förse media med patienter för artiklar, b) de hjälper till med att ta kraften ur kritikers argument genom att föra fram positiv information om läkemedelsindustrin, och c) de hjälper till med att påverka politiska beslutsfattare. Allt enligt den viktiga tidskriften PharmExec (*Forging Alliances, Advocacy Partners* http://pharmexec.findpharma.com/pharmexec/article/articleDetail.jsp?id=29974)

Och vad är väl mer perfekt än en Damp-tant (som Sundbaum-Melin kallar sig), med goda mediala kontakter. Det är ju dessutom så att läkemedelsbolagen inte kan

framföra vilka påståenden som helst och att väldigt strikta regler gäller för deras uttalanden till allmänheten om kontrollerade substanser, som amfetaminpreparat.

Läkemedelsbolagen skulle aldrig kunna göra de uttalanden som Sundbaum-Melin gör. Här några exempel på hennes försäljningsargument för amfetaminpreparat från den sista tiden:

Att det är ett *måste* att ge ADHD-droger till personer med diagnosen *en lång* tid och dessa piller är att jämföra med cancermedicin:

”Terapi utan medicinering är verkningslös för oss med damp … Om du har högt blodtryck tar du medicin mot det. Du slutar inte heller efter ett tag och inbillar dig att blodtrycket ska vara okej. För vissa är medicinering skillnaden mellan att kunna fungera hyggligt och inte fungera alls, skillnaden mellan att vara drogberoende och att inte vara det …” Och visst måste det vara underbart för läkemedelsbolagen att få höra följande avslutning ”Läkemedelsföretag tjänar pengar på din mormors cancermedicin också.” (Situation Stockholm, juni 2009) Som PharmaExecutive skrev: ”…hjälper till med att ta kraften ur kritikers argument genom att föra fram positiv information om läkemedelsindustrin”.

Det är enligt Sundbaum-Melin inte bara ett *måste* att ge ADHD-piller, det är ett **”övergrepp”** att *inte* ge dem:

”Att förvägra din son en behandling som KAN innebära att han fungerar bättre och lider mindre tycker jag är att likna vid övergrepp.” (Chatt-inlägg TV4, 2009) [På fråga om medicinering vid ADHD.]

Jag antar att Aktuellt mycket väl kände till Sundbaum-Melins tidigare missionsverksamhet för amfetaminpreparat när man gav henne ett nytt tillfälle att marknadsföra pillren till svenska folket.

Vi fick inte heller veta att den svenska ”forskning” i vilken man kommit fram till att 25 procent av fångarna ”har ADHD” – är strimlad och försvunnen för evigt!

Det här fick vi se:

Men hur vore det om Aktuelltredaktionen och reportern med egna ögon skulle ha brytt sig om att titta på denna ”forskning”. Kanske i alla fall frågat efter den. Vad skulle man då ha funnit? Jo att den *inte finns*, den är förstörd, strimlad, precis som

Christopher Gillbergs dampforskning. Justitieombudsmannen förklarade sig ”ytterst kritisk” till Kriminalvårdens agerande att strimla handlingarna. Och de få papper som kunnat skådas i denna undersökning, visar att den är ett stort skämt.

Och det blir ju inte mer sakligt av att Aktuellt för fram att man nu funnit det här:

Nu är det alltså inte bara 25 procent av alla fångar som har ADHD – det är ”många fler”, enligt Aktuelltreportern.

Kanske kan ett titt på skämttidningen *The Onion* få igång det kritiska tänkandet igen inom området psykiatrisk diagnostik. *The Onion* kom ju fram till att 98 procent av alla spädbarn lider av bipolär störning (tidigare namnet manodepressivitet): *”98 procent alla spädbarn lider av bipolär störning. ’Majoriteten av våra försökspersoner, oberoende av storlek, kön, eller ras, uppvisade extrema humörsvängningar, där de ofta grät ena minuten och sedan skrattade lekfullt nästa.” …”I tillägg till det fann vi också att de flesta spädbarn hade problem att koncentrera sig under dagen, att de ofta hade sömnsvårigheter på natten, och inte kunde förväntas ta hand om sig själva – alla klassiska symtom på manodepressivitet.”*
http://www.theonion.com/content/news_briefs/98_of_babies_manic

Och vi fick inte heller veta något om den största långtidsstudien av amfetaminbehandling på barn, MTA-studien, och dessa katastrofala resultat.

I stället fick vi denna retoriska fråga i rutan (uttalad av reportern, ej av Ginsberg):

Se artikeln om MTA-studien: **ADHD-DROGER, SOM RITALINA, HAR INGEN POSITIV EFFEKT, GER TILLVÄXTHÄMNING OCH ÖKAR RISKEN FÖR UNGDOMSBROTTSLIGHET** http://jannel.se/mta.studien.pdf

Pinsamt Aktuellt!

Janne Larsson
Skribent
janne.olov.larsson@telia.com

Hej Janne

Jag tycker att du har fått ett fylligt svar från reportern Kicki Ahlm och jag som redaktionschef på Aktuellt kommer inte att vidta några vidare åtgärder.

Vänlig hälsning
Eva Landahl

Eva Landahl
Aktuellt&Samhällschef

070/8848175
eva.landahl@svt.se

Från: "Janne Larsson"
Till: <aktuellt@svt.se>
Kopia:

Datum: 2009-09-15 19:29
Ärende: Fw: Aktuellts ADHD-reportage II - lite bluff och mycket usel research

---

Till redaktionsledningen

Aktuellts ADHD-reportage II – lite bluff och mycket usel research

Först och främst vill jag tacka Aktuelltchefen och redaktionschefen för svaret (nedan), och för redogörelsen om underlaget från reportern.

Svaret klargör en hel del – men det ger inte svar på den viktigaste frågan: **Kommer redaktionsledningen att ta ansvar för att man bluffat tittarna till att tro att det finns en medicin för vuxna med ADHD?**

Den allt överskuggande faktauppgiften i sammanhanget är nämligen den som jag tidigare tog upp : **Det finns ingen medicin som är godkänd för vuxna med ADHD.**

Och av reporterns svar (nedan) att döma så var detta faktum känt för henne när reportaget gjordes – vilket ger skäl till mycket skarp kritik av framställningen.

Det är *mycket vilseledande* att berätta följande för tittarna: (om det ”tröga dopaminsystemet” hos ”hundratusentals svenskar”) ”**Det kan man redan nu balansera med mediciner” …** (om behandligen av fångar) **”mediciner har uppenbarligen varit till stor hjälp”** … (spekulation om ”tidig behandling”) ”**Om de här personerna hade fått medicin tidigare i livet så hade de kanske inte hamnat i brottslighet”** … (reklamintervju med Sundbaum-Melin) **”…jag tror att medicinen gör att jag kan fokusera mer på det kreativa”** (programledarens diskussion med B. Kadesjö) **”Så en medicin tar inte bort personligheten..?”** (med slutsvar) **”De som har stora problem bör kunna ha möjlighet att få medicin”.**

Och att samtidigt inte med ett ord berätta om att den medicin man propagerar för faktiskt inte är godkänd för vuxna!

Till den andra biten – usel research – måste hänföras den *uppenbara okunskapen* om att EU-kommissionen i sitt beslut av den 27 maj i år ytterligare klargjort: **”Metylfenidat är inte godkänt för användning vid ADHD hos vuxna”.**

Länk till dokumentet **http://ec.europa.eu/enterprise/pharmaceuticals/register/2009/2009052755708/anx_55708_sv.pdf** (se sidan 45 för citat)

Hör inte Kommissionens klara bedömning till den sakliga information som Aktuellt förväntas förmedla?

Så jag vill alltså ha svar från redaktionsledningen om man kommer att rätta till saken och delge tittarna denna helt avgörande faktauppgift.

Det finns väldigt mycket mer att säga om detta reportage och dess underlag, men jag får återkomma till det när frågan ovan besvarats. Jag vill dock till dess uppmana till läsning av de 80 sidorna med berättelser från ”brukarna” i Sverige – det är en chockerande berättelse, som effektivt tar död på myten om den välgörande medicinen **http://jannel.se/concrit.katastrof1.pdf** (Se för övrigt EU-kommissionens beskrivning av problemet: ”De signifikanta riskerna med icke avsedd användning, missbruk och diversion identifierades utifrån inlämnade data” sidan 39, länk tidigare).

Hälsningar

Janne Larsson
skribent

Hej Janne

Tack för ditt mail som jag läste med intresse. Du ställer så pass detaljerade frågor att jag måste skicka detta mail vidare till den reporter som gjort inslaget. Hon är schemaledig några dagar men jag ber henne höra av sig till dig så fort hon är på plats.

Vänlig hälsning
Eva Landahl

Eva Landahl
Aktuellt&Samhällschef

070/8848175
eva.landahl@svt.se

Hej!
Jag bad reportern om underlag och här kommer hennes svar.
Med vänliga hälsningar
Anna Wästberg
redaktör

----- Vidarebefordrat av Anna Wästberg/ANW8/SVT/SE 2009-09-15 13:14 -----

Från:	Kicki Ahlm/KIAL/SVT/SE
Till:	Anna Wästberg/ANW8/SVT/SE@SVT
Datum:	2009-09-15 12:11
Ärende:	Om ADHD

Hej!

Du har rätt i att medlen vi talade om i inslaget inte är godkända av Läkemedelsverket i Sverige - men det är lite av en annan diskussion än den vi förde i inslaget. Inslaget handlade i grunden om att amerikanska forskare har hittat en viktig pusselbit för att

förstå problemet ADHD, att dopamin är en viktig faktor och att det finns mediciner som mildrar symtomen, men att det inte alltid är önskvärt att medicinera.

Däremot har alla psykiatriker i Sverige rätt att skriva ut dessa mediciner, eftersom Socialstyrelsen har ansett att den kliniska erfarenheten är så pass beprövad (under 10-15 år) att man inte kan undanhålla patienter möjligheten att få läkemedel. Enligt Läkemedelsverket kommer troligen något av dom läkemedelsföretag som tillverkar dessa preparat snart att ansöka om att även andra läkare än psykiatriker ska få förskrivningsrätt.

Det sker med speciell utprövning av dos och psykologiska uppföljningsprogram. Jag vet inte vad du har för källor för att påstå att detta leder till missbruk och langning. De personer jag talat med anser inte att det finns något betydande läckage mot missbrukare. Den Ritalina etc. som finns på plattan kommer framför allt från övriga Europa, enligt dem.

Man ska givetvis ha respekt för att medicinerna kan ge biverkningar och vara helt fel för enskilda. Jag håller med dig om att bilden av medicinerna var övervägande positiv i inslaget, bl a för att studien på Norrtäljeanstalten hittills gett goda resultat. Enligt den välrenommerade forskare, överläkare och psykiatriker Ylva Ginsberg, jag talade med i inslaget har 100 procent av de som provat en KOMBINATION av medicin och terapi sett klara förbättringar på särskilt svåra fall. De har till exempel kunnat studera och tillgodogöra sig terapin, vilket inte varit möjligt utan medicinerna. Det kunde jag inte bortse från. De nya rönen från USA kan dessutom förhoppningsvis hjälpa till att hitta preparat som inte ger så mycket biverkningar. Det talade forskaren också om. Samtidigt fanns det motbilder, ville Annika Sundbaum bli av med sin ADHD? Nej. Ska man medicinera alla? Nej.

Ja, jag hoppas att du är nöjd med mina svar. Tyvärr finns jag inte på jobbet idag, så jag har inte alla deltaljer i huvudet, men ändå. Det här var ganska uttömmande, tycker jag, och jag skriver detta på min lediga dag eftersom du ville ha snabbt svar.

Hälsar vänligen

Kicki Ahlm

****

Kicki Ahlm
reporter

Sveriges Television, SVT
Oxenstiernsgatan 34
105 10 Stockholm
Sweden

telefon/phone +46-8-784 91 64

_____

Aktuellts ADHD-reportage – bluff eller usel research?

Onsdagen den 9 september 21:00 körde Aktuellt ett 7 minuter långt inslag om vuxna med ADHD – och framförallt om **”medicinering”.**
http://svtplay.se/v/1619956/aktuellt/9_9_-_textat?cb,a1366518,1,f,-1/pb,a1366516,1,f,-1/pl,v,,1644097/sb,p102536,1,f,-1

Det finns mycket att säga om inslaget men jag nöjer mig med att ta upp vad som sades om ”medicinen” – och vad som *inte* sades.

Vi fick i inslagets början veta att ”hundratusentals” svenskar har ADHD, följt av ett tvärsäkert konstaterande att ”Nu har amerikanska forskare svaret” på frågan om vad tillståndet beror på – och det svaret var ”ett trögare dopaminsystem”. Och i koppling till det: ”**Det kan man redan nu balansera med mediciner.”**

Följt av ett inslag om ett projekt med fångar, där man nu kommit fram till att ”många fler” än 25 % hade ADHD, och konstaterade: **”mediciner har uppenbarligen varit till stor hjälp.”** Kopplat till inslaget om fångar sades också: ”**Om de här personerna hade fått medicin tidigare i livet så hade de kanske inte hamnat i brottslighet.”**

Och tillbaka till ”Annika” (som alltså var journalisten Annika Sundbaum-Melin) som säger: **”…jag tror att medicinen gör att jag kan fokusera mer på det kreativa.”**

Med en avslutning där programledaren frågar läkaren Björn Kadesjö: **”Så en medicin tar inte bort personligheten..?”** Och där Björn Kadesjö säger att inte alla ska ha medicin men, **”De som har stora problem bör kunna ha möjlighet att få medicin”.**

Den första frågan som dyker upp när man sett inslaget är: Visste inte Aktuelltredaktionen eller inblandade reportrar följande: **Det finns ingen medicin som är godkänd för vuxna med ADHD.**

Det hade lagts ner en massa jobb på det här inslaget – med specialeffekter över hjärnor och allt. Så nog borde väl inblandade reportrar *någonstans* i sitt researcharbete ha träffat på informationen att varken amfetaminpreparat (Ritalin, Concerta) eller Strattera är godkända för vuxna. Och *ändå* låtsas man genom hela inslaget som att det finns en ”medicin” för de ”hundratusentals” svenskar som ”har ADHD”!

Jag antar att inblandade i arbetet med det här inslaget kände till att EU-kommissionen den 27 maj, i beslutet om metylfenidatprodukter som Concerta och Ritalin, ytterligare klargjort (det som också tidigare varit ett faktum): **”Metylfenidat är inte godkänt för användning vid ADHD hos vuxna”.** Länk till EU-kommissionens text från den 27 maj är som följer
http://ec.europa.eu/enterprise/pharmaceuticals/register/2009/2009052755708/anx_55708_sv.pdf
(se sidan 45 för citat)

Att ***undanhålla*** denna information från tittarna och samtidigt göra de påståenden om ”medicinen” som gjordes i inslaget, kan bara beskrivas som en simpel bluff – man lurar alltså tittarna till att tro något som inte alls är sant.

Det andra alternativet är att Aktuelltredaktionen och inblandade reportrar *trodde att det fanns en godkänd medicin för vuxna med ADHD.* Och då är förvisso sättet att hantera ”medicinfrågan” ingen bluff – bara ett riktigt uselt researcharbete.

Utifrån det ovanstående hoppas jag Aktuelltredaktionen snarast vill svara på tre frågor:

1. Kände redaktionen och inblandade reportrar till faktumet *”metylfenidat är inte godkänt för användning vid ADHD hos vuxna”* när inslaget gjordes?

2. I så fall, anser inte redaktionen att tittarna, som alltså gavs all information om ”medicinen” som jag tidigare citerat, borde ha fått veta det helt avgörande faktumet att det inte finns någon medicin som är godkänd för vuxna med ADHD (varken metylfenidat eller Strattera)?

3. Kommer Aktuellt nu, när det här påtalats, att rätta till saken och berätta för tittarna att det inte finns någon godkänd medicin för vuxna ”med ADHD”?

Som avslutning, och som en spark från den råa verkligheten runt utskrivningen av Ritalin och Concerta i Sverige, vill jag låta ”brukarna” själva på 80 sidor få berätta om den illegala spridningen och missbruket – i Sverige, idag – av de amfetaminpreparat som Aktuellt pratat så varmt om. Läs sidorna från början till slut och låt gärna tittarna också få den vitala informationen att Concerta och Ritalin *är narkotika* i samma narkotikaklass som amfetamin och kokain – *starkt* vanebildande med *hög* missbrukspotential. Läs historierna på **http://jannel.se/concrit.katastrof1.pdf**

Hälsningar

Janne Larsson
skribent
janne.olov.larsson@telia.com